

360/2019

Év

2019

Védett tulajdonság:

Fogyatékoság

Diszkrimináció területe

Szolgáltatás

Diszkrimináció típusa

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Befejezőmód

Jogsértést megállapító döntés

A közérdekű igényérvényesítésre jogosult kérelmező sérelmezte, hogy az eljárás alá vont által működtetett múzeumot a látássérültek vakvezető kutyával nem látogathatták ugyanolyan feltételekkel, mint a látó társaik.

Míg a fogyatékosággal nem élő, látó emberek érkezési sorrendben kapcsolódhattak a múzeumot látogató csoportokhoz, addig a vakvezető kutyával közlekedő személyek a kutyájukkal csak 24 órával korábban történő bejelentés esetén, fogyatékos csoporttal vagy egyedi vezetéssel, VIP túra keretében látogathatták a kiállítást annak érdekében, hogy senkit ne zavarjon a kutya. Lehetőség volt továbbá arra, hogy a kutyát kint a bejáratnál elhelyezik és a látássérült csatlakozik egy csoporthoz. Amennyiben a kutya bement a létesítménybe, szájkosarat kellett tenni rá. A látássérülteknek a látogatói szabályzatban foglaltak miatt nem volt arra lehetőségük, hogy - mint bárki más - előzetes szervezés nélkül bemehessenek a múzeumba.

A kérelmező egyezséget szeretett volna kötni, amennyiben az eljárás alá vont módosítja a látogatói szabályzatát oly módon, hogy a vakvezető kutyával közlekedő látássérültek ugyanolyan rend szerint látogathatják a múzeumot, mint azok, akik vakvezető kutya nélkül közlekednek. Az eljárás alá vont ezt nem kívánta megtenni.

A hatóság az eljárás során megállapította, hogy a vakvezető kutya A segítő kutya kiképzésének, vizsgáztatásának és alkalmazhatóságának szabályairól szóló 27/2009. (XII. 3.) SZMM rendelet segítő kutyának minősül. A rendelet 9. § (1) bekezdése szerint a segítő kutya gazdája jogosult a segítő kutyával tartózkodni és a segítő kutyát használni a lakosság elől elzárt területek kivételével a Fot. 4. § f) pontja szerinti közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató területén és egyéb, mindenki számára nyitva álló létesítményben (területen). A rendelet egy példálózó felsorolást ad azokról az intézményekről és létesítményekről, ahol a segítő kutya gazdája a segítő kutyájával tartózkodhat, e felsorolás azonban nem teljes körű. A fogyatékossgal élő személy emellett minden más, a felsorolásban külön nem nevesített, mindenki számára nyitva álló létesítménybe (területre) is bemehet és ott tartózkodhat a segítő kutyájával. A hatóság megállapította, hogy a múzeum mindenki számára nyitva álló létesítménynek minősül, ezért oda a segítő kutya és a gazdája jogosult együtt belépni és ott tartózkodni.

A hatóság nem fogadta el az eljárás alá vont kimentése körében előadott indokokat, így azt sem, hogy a látássérült személy a kutyájával nem tud kimenekülni vészhelyzetben az intézményből, mivel ez csak egy feltételezés, továbbá azt sem, hogy a csoportvezető utasításait nem tudja követni a látássérült ember és kutyája. A vakvezető kutya munkakutya, a látássérült embert nem akadályozza a közlekedésben, hanem segíti abban, veszélyhelyzet esetén jelez.

Szintén nem fogadta el azt az érvet a hatóság, hogy külön emberi segítség nélkül a vakvezető kutyával közlekedő személy nehezen boldogulna idegen csoportban, mivel egy látássérült is hallja a túravezető utasításait, s azokat adja tovább a kutyájának. Köztudott, hogy a látássérültek hallása kifinomultabb. Életszerűtlen az a feltételezés, ha egy látássérült csatlakozik a csoporthoz, akkor a kutyájával eltéved a múzeumban, hiszen az ő érdeke is, hogy figyeljen, továbbá a fogyatékossgal élő emberekre a csoporttársak és az idegenvezetők is tekintettel szoktak lenni, figyelnek rájuk, segítenek nekik.

A látássérülteknek joguk van eldönteni, hogy olyan látogatáson kívánnak részt venni, ahol az ismeretszerzés csak hallásra vagy hallásra és tapintásra is épül, így nem volt elfogadható az az érv sem, hogy számukra az érintés szükséges, és hogy a látássérült csak egy általa be nem látható, érzékelhető területen „bolyong”.

Nem volt elfogadható az a védekezés sem a kimentés körében, hogy eddig csak egy igény érkezett vakvezető kutyával történő bejutásra, nem érint nagyobb csoportot a kérelem, és hogy nem történt diszkrimináció, mivel az érdeklődő nem jelent meg a múzeumban. A hatósági eljárásban a közérdekű igényérvényesítésre jogosultnak azt kell valószínűsítene, hogy a jogsérelmet szenvedő személyt vagy csoportot hátrány érte vagy – közérdekű igényérvényesítés esetén – ennek közvetlen veszélye fenyeget. E szerint nem szükséges, hogy a hátrány bekövetkezzen, elegendő annak közvetlen veszélye is. A kérelmező a vakvezető kutyával közlekedő személyeket képviselte, melyek száma pontosan nem meghatározható.

A higiéniai és biztonsági okokra, a szájkosár hiányára történő hivatkozást sem tudta a hatóság értékelni a kimentés körében. A segítő kutyák tartása, gondozása szabályozott, a rendelet is tartalmazza, hogy az állat-egészségügyi követelményeknek meg kell felelniük, a 10. § (2) bekezdése alapján pedig szájkosár nélkül alkalmazhatóak. Köztudott, hogy az ilyen speciális kutyák a szájukat is használják segítségnyújtásra.

Az, hogy valaki a csoportból félhet a kutyától, szűk folyosókon kell együtt közlekedni, szintén nem volt elfogadható. A hatóság egy csoporthoz csatlakozva helyszíni szemlét tartott, az ott készült fényképekből és a helyszínen végzett mérésekből is megállapítható volt, hogy a múzeumon belüli közlekedés megoldható, egy keskenyebb folyosó is 120 cm széles volt, a kérelmező képviselőjét segítő vakvezető kutya senkit nem zavart.

A hatóság megállapította, hogy az eljárás alá vont a segítő kutyával közlekedő látássérültek csoportjával szemben megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, és közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósított meg azzal, hogy ezen csoport tagjai a kutyájukkal csak fogyatékos csoporttal együtt vagy VIP túra keretében egyedi vezetéssel - mindkét esetben legalább 24 órával előbb történő bejelentkezést követően - látogathatták a múzeumot. A hatóság megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, továbbá elrendelte a jogsértő állapot megszüntetését azzal, hogy az eljárás alá vont a látogatói szabályzatát módosítsa.

A határozat végleges, az eljárás alá vont módosította a látogatói szabályzatot.